

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1519, Latvija ♦ tālr. 67013101 ♦ fakss 67280882 ♦ e-pasts: pasts@em.gov.lv

Rīgā

24.02.2009 Nr. 84-6-22 JA

Ministru prezidentam
I. Godmaņa kungam

Par akciju sabiedrību "Parex banka"

Ekonomikas ministrija, kopīgi ar valsts akciju sabiedrību „Privatizācijas aģentūra”, ir iepazinusies ar Finanšu ministrijas sagatavoto Ministru kabineta protokollēmuma projektu "Par akciju sabiedrību "Parex banka"", un sniedz šādu viedokli:

Ministru kabineta protokollēmuma projekts paredz uzdot valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Hipotēku un zemes banka" atsavināt tai piederošās akciju sabiedrības "Parex banka" akcijas valsts akciju sabiedrībai "Privatizācijas aģentūra" (turpmāk tekstā – Privatizācijas aģentūra) par iegādes cenu divi lati un viens eiro cents.

Privatizācijas aģentūras darbību regulē likums "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām" (jautājumos, kurus neregulē šis likums, piemēro Komerclikuma noteikumus), bet valsts īpašuma privatizācijas jomā – likums "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju".

1. Ar 55 365 116 vārda akciju ar vienas akcijas nominālvērtību LVL 1,00 jeb 85,15% AS „Parex banka” akciju iegādi saistītie finanšu riski no Privatizācijas aģentūras viedokļa.

Ministru kabineta protokollēmuma projekts attiecībā uz a/s "Parex banka" akciju pārdošanu Privatizācijas aģentūrai, mūsaprāt, satur sekojošus **finanšu riskus:**

1) Privatizācijas aģentūra, iegādājoties minētās akcijas, var uzņemties darījuma brīdī nezināmas finansiālas saistības, kuru rezultātā varētu tikt veikta piedziņa pret aģentūras aktīviem un rezultātā tiktu kavēta aģentūras tiešo funkciju veikšana;

2) Veicot akciju tālāko pārvaldi, Privatizācijas aģentūrai, kā akcionāram var rasties nepieciešamība bankā ieguldīt papildus līdzekļus, kurus tai nav iespējams iegūt tās ierobežoto aktīvu dēļ;

3) Atsavinot šīs akcijas, naudas līdzekļus iegūst Privatizācijas aģentūra, līdz ar to, valsts tos var sadalīt tikai kā dividendes (kā izriet no Finanšu ministrijas paskaidrojuma raksta pie minētā protokollēmuma, valsts akciju sabiedrība "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ir veikusi īstermiņa ieguldījumu, iegādājoties a/s "Parex banka" akcijas, lai veiktu a/s "Parex banka" restrukturizāciju un tās pārdošanu. Šobrīd spēkā ir arī Ieguldījuma līgums, kas paredz ne vēlāk kā 12 mēnešu laikā no Ieguldījuma līguma noslēguma datuma saskaņā ar normatīvo aktu prasībām atsavināt ieguldījumu a/s "Parex banka". Pēc valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Hipotēku un zemes banka" piederošo a/s "Parex banka" akciju pārdošanas šis nosacījums būs jārealizē Privatizācijas aģentūrai);

4) Pārvērtējot akciju vērtību, salīdzinot ar iegādes vērtību, vai tās pārdodot, Privatizācijas aģentūrai var rasties būtiskas nodokļu saistības, kuru izpildei varētu nebūt pietiekošu līdzekļu apjoms un rezultātā tiktu kavēta aģentūras tiešo funkciju veikšana;

5) Nevar izslēgt teorētiski iespējamus gadījumus, ka ar šo darījumu nesaistītu darbību dēļ pret Privatizācijas aģentūru var tikt celtas citas materiālās prasības, kuru rezultātā varētu tikt veikta piedziņa pret aģentūras aktīviem, citu starpā a/s "Parex banka" akcijām un rezultātā tās varētu tikt atsavinātas valstij nevēlamā veidā vai kavēta rīcība ar tām.

Paskaidrojot iepriekš minēto, jāņem vērā, ka šīs akcijas Privatizācijas aģentūra pērk kā akciju sabiedrība, tās kļūst par tās aktīvu sastāvdaļu. Privatizācijas aģentūra ir atbildīga par savām saistībām ar visu tai piederošo mantu, uz kuru saskaņā ar likumiem var vērst piedziņu. Valsts nav atbildīga par Privatizācijas aģentūras saistībām, un Privatizācijas aģentūra nav atbildīga par valsts saistībām.

Privatizācijas aģentūras pamata darbības veids ir valsts īpašuma objektu privatizācijas nodrošināšana saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", kā arī cita tiesību aktos paredzētā darbība.

Privatizācijas aģentūras ieņēmumi tiek noteikti administratīvi un to lielums ir atkarīgs no privatizācijas procesa norises gaitas. Likums "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" nosaka, ka Privatizācijas aģentūras ieņēmumus veido atskaitījumi no valsts īpašuma privatizācijas, valsts kapitāla daļu atsavināšanas un valsts kapitāla pārvaldīšanas rezultātā iegūtajiem līdzekļiem, kā arī citi ieņēmumi un atskaitījumu apmēru un to veikšanas kārtību reglamentē Ministru kabineta noteikumi. Privatizācijas aģentūrai ir likumā "Par valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas fondiem" noteiktais rezerves fonds. Rezerves fonda līdzekļi izmantojami tikai valsts īpašuma privatizācijas procesa un valsts kapitāla daļu atsavināšanas procesa organizatoriskajam nodrošinājumam saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.

Aģentūras pamatkapitāls ir 1 765 000 latu. Salīdzinot ar iegādājamo akciju daudzumu, tas ir nenozīmīgs. 2009.gada 1.februārī Privatizācijas aģentūras rezerves fonda atlikums bija 13,294 miljons latu, normatīvo atskaitījumu atlikums 7,136 miljonu latu. Iespējams, ka daļa no šiem līdzekļiem būs jāizmaksā kā dividendes par aģentūras darbību iepriekšējos pārskata periodos. Privatizācijas aģentūrai nav citu nozīmīgu aktīvu.

No iepriekš minētā redzams, ka Privatizācijas aģentūras pašai piederošie aktīvi ir būtiski mazāki par a/s "Parex banka" kapitāla daļu apjomu un īpatsvaru bankas pamatkapitālā, neraugoties uz to iegādes vērtību pašreizējā brīdī. Tādejādi, ja būs nepieciešams veikt turpmākas iemaksas bankas pamatkapitālā, no Privatizācijas aģentūras pašas vai aizņemtiem līdzekļiem to izdarīt nebūs iespējams. Attiecīgi, valstij veicot pamatkapitāla palielināšanu, šī palielināšana būs jāveic kā tiešas iemaksas bankā, iegūstot valsts kapitāla daļas, vai palielinot Privatizācijas aģentūras pamatkapitālu, veicot iemaksu Privatizācijas aģentūras pamatkapitālā. Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 28.panta pirmo daļu būtisku līdzdalību kredītiestādē drīkst iegūt vienīgi finansiāli stabila persona, kura, ja nepieciešams, spētu veikt papildu ieguldījumu kredītiestādes kapitāla atjaunošanai, nodrošinot kredītiestādes kapitāla atbilstību likuma prasībām un kredītiestāžu darbību regulējošo prasību izpildi.

Sakarā ar minēto, lūdzam papildināt Ministru kabineta protokollēmuma projektu ar papildus punktu šādā redakcijā:

"Pieņemt zināšanai Privatizācijas aģentūras sniegto informāciju par iespējamiem finanšu riskiem saistībā ar a/s "Parex banka" akciju iegādi."

2. Citi apsvērumi par Ministru kabineta protokollēmuma projektu.

1) No Finanšu ministrijas paskaidrojuma raksta un sagatavotā Ministru kabineta protokollēmuma projekta 5., 6., 7., un 8.punktiem izriet, ka paralēli valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Hipotēku un zemes banka" piederošo a/s "Parex banka" akciju pārdošanas jautājumam tiek risināti jautājumi par a/s "Parex banka" pamatkapitāla palielināšanu, ERAB piesaisti a/s "Parex banka" restrukturizācijā un akciju iegādē, kā arī konsultanta "Nomura International plc" piesaisti a/s "Parex banka" pārdošanas darījuma organizēšanai.

Minēto jautājumu risināšanai protokollēmuma 7.punkts paredz izveidot starpinstītūciju darba grupu. Vēlams, ka Privatizācijas aģentūra kā a/s "Parex banka" 85,15% akciju potenciālā īpašniece, tiktu iekļauta minētajā darba grupā.

2) Ņemot vērā to, ka akcionāriem saskaņā ar Komerclikumu ir tiesības iegūt ierobežota apjoma informāciju no sabiedrības, a/s "Parex banka" padomē ievēlētajiem padomes locekļiem būs cieši jāsadarbojas ar Privatizācijas aģentūru, lai veiksmīgi un efektīvi realizētu valdības dotos uzdevumus.

3) Ministru kabineta protokollēmuma projektu būtu vēlams papildināt, paredzot, ka Ministru kabinets atbalsta Finanšu ministrijas sagatavotos a/s "Parex banka" valdes motivācijas nosacījumus.

Uz Ministru kabineta sēdi saistībā ar šī jautājuma izskatīšanu lūdzu papildus uzaicināt Privatizācijas aģentūras valdes priekšsēdētāju A.Grantu, valdes loekli M.Pietkeviču, kā arī Finanšu direktoru U.Kalniņu.

Ar cieņu,
ministrs

K.Gerhards

24.02.2009. 10:32

981

U.Kalniņš, 67021339

I.Nicgale, 67021401